درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

به نام خدا **نام درس: علوم و فنون ادبی (۳)** **نام ونام خانوادگی:** **رشته: علوم انسانی** **پایه: دوازدهم**	جمهوری اسلامی ایران **آموزش و پرورش اسلام آبادغرب** **دبیرستان فاطمه الزهرا(س)**	**دی ماه ۱۴۰۴** **تاریخ امتحان : /۱۰/ ۱۴۰۴** **ساعت شروع:** **مدت امتحان : ۹۰دقیقه** **تعداد صفحه:۴**

ردیف	سـؤالات	بارم
	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره)	
۱	**گزینه ی صحیح را انتخاب کنید .** **۱)جمله ی« در طنز ، هجو و هزل چیره دست بود، و تعبیراتش عامیانه بود، قطعه ی قلب مادر از نمونه های شعری اوست.» مربوط به کدام شاعر است ؟** **الف) عارف قزوینی ب) میرزاده ی عشقی ج) ایرج میرزا د) فرخی یزدی** **۲) کدام یک از گزینه های زیر رمان محسوب نمی شود ؟** **الف) داستان باستان ب) تاریخ بیداری ایرانیان ج) شمس و طغرا د) شمس الدین و قمر** **۳) کدام یک از مجله های زیر توسط میرزا یوسف خان اعتصامی منتشر شد ؟** **الف) دانشکده ب) نسیم شمال ج) نوبهار د) بهار** **۴) از میان درون مایه های شعر عصر بیداری ، توجه به جایگاه زنان زیر مجموعه ی کدام شاخص است؟** **الف) تعلیم و تربیت جدید ب) توجه به مردم ج) آزادی د) قانون**	۱
۲	**پاسخ کوتاه دهید .** **الف) پرچمدار بازگشت ادبی لقب کیست؟یک نمونه اثر او را نام ببرید.** **ب) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه ی فارسی پرداخت چه کسی بود؟** **ج) احیا کننده ی نثر فارسی که بود ؟ و اثر مهم وی را نام ببرید .** **د) مفصل ترین کتاب لغت زبان فارسی با عنوان« لغت نامه »اثر چه کسی است ؟**	۱/۵
۳	**چه عواملی در ایجاد نهضت بازگشت ادبی موثر بودند؟(۲ مورد)**	/۵.
۴	**چرا نثر در دوره ی بیداری به سمت سادگی می رود ؟ (۲ مورد)**	/۵.
۵	**دلیل شکل گیری نهضت ساده نویسی چه بود ؟**	/۵.
	موسیقی شعر (۶نمره)	
۶	**باتوجه به بیت های زیر به سوالات پاسخ دهید.** **الف) گشته ام در جهان و آخر کار دلبری برگزیده ام که مپرس** **ب) آب زنید راه را هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد**	۲/۵
	ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم	

www-kanoon-ir

	۱.بیت ها را تقطیع کنید . ۲.نشانه های هجایی هر بیت را بنویسید. ۳. وزن هر بیت را به دست بیاورید . ۴. همسان یا ناهمسان بودن بیت ها را مشخص کنید .	
۷	در تقطیع عبارت های زیر از کدام اختیار شاعری استفاده شده است؟ آهوی دشت (– UU– U) هوای آفتابی (U– – – U– –) هم آوا (U– –) ماه و ستاره (– – U– U)	۱
۸	با توجه به بیت « زدودیده خون فشانم زغمت شب جدایی چه کنم که هست این ها گل باغ آشنایی» الف)بیت را تقطیع کنید و نشانه های هجایی آن را مشخص کنید . ب) وزن بیت را به دست بیاورید. ج) اختیارات شاعری بیت را بنویسید.	۱/۵
۹	وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است ؟ تو کجایی تا شوم من چاکرت چارقت دوزم کنم شانه سرت الف) فعلاتن فعلاتن فعلن ب) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ج) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن د) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن	/۵.
۱۰	وزن کدام مصراع از تکرار (U– – – /U– – –/ U– – –/ U– – –) به دست آمده است؟ الف) بیا تا قدر یکدیگر بدانیم ب) غمش در نهان خانه ی دل نشیند ج) همه کارم ز خود کامی به بدنامی کشید آخر د) سعدی نظر از رویت کوته نکند هرگز	/۵.
	زیبایی شناسی(۶نمره)	
۱۱	آرایه ی مناسب هر بیت را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید . الف)چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار(مراعات نظیر/ تناقض) ب) گفت آن یار کز او گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد(تضمین /تلمیح)	/۵.

ادامه ی سوالات در صفحه ی سوم

www-kanoon-ir

۱۲	در هر یک از بیت های گروه« الف» کدام آرایه ی ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟	۱/۵

گروه الف		گروه ب
الف) زکوی یار می آید نسیم باد نوروزی	از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی	مراعات نظیر
ب) گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط	گریه ی مینا نگر ، خندیدن ساغر ببین	تلمیح
ج)خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم	کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی»	تضاد
د) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل	کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها	لف و نشر
ن) روز از برم چو رفتی، شب آمدی به خوابم	این است اگر کسی را عمری بود دوباره	تناقض
ه)نه خدا تونمش خواند نه بشر توانمش گفت	متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را	تضمین

۱۳	با توجه به بیت های زیر به سؤالات پاسخ دهید. چه زنم چو نای هردم ز نوای شوق او دم — که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را «همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی — به پیام آشنایی بنوازد آشنا را » الف)چگونه درمی یابیم بخشی از این سروده از حافظ است؟ ب) این کاربرد باعث پیدایی کدام آرایه شده است؟ ج) این آرایه در علم بدیع به چه معناست؟	/۷۵
۱۴	در کدام بیت تضاد دیده می شود؟ واژه های متضاد را مشخص کنید. الف) در نیابد حال پخته هیچ خام — پس سخن کوتاه باید والسلام ب) آب آتش فروز، عشق آمد — آتش آب سوز عشق آمد	/۵
۱۵	با توجه به سروده ی زیر به سوالات پاسخ دهید . «من نمازم را وقتی میخوانم /که اذانش را باد گفته باشد/ سر گلدسته ی سرو /من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف -می خوانم / پی قدقامت موج» الف)تلمیح به کار رفته در عبارت را توضیح دهید . ب) دو شبکه مراعات نظیر را به صورت جداگانه بنویسید.	/۷۵
۱۶	تناقض را در بیت های زیر مشخص کنید . الف)چیست این سقف بلند ساده ی بسیار نقش — هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست ب) گوش ترحمی کو کز ما نظر نپوشد — دست غریق یعنی فریاد بی صداییم ج) من از آن روز که در بند توام آزادم — پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم	/۷۵
۱۷	با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید. روی و چشمی دارم اندر مهر او — کاین گهر می ریزد آن زر می زند الف) لف ۲ و نشر ۱ را مشخص کنید . ب) نوع لف و نشر مرتب است یا نامرتب؟	/۷۵

ادامه ی سوالات در صفحه ی چهارم

www-kanoon-ir

۱۸	تلمیح یا تلمیحات به کار رفته در بیت زیر را توضیح دهید . گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا	/۵.
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)	
۱۹	بیت زیر را تقطیع کنید و پایه های آوایی آن را یک بار به صورت همسان و یک بار به صورت ناهمسان برش بزنید . تا رفت مرا از نظر آن چشم جهانبین کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت	۱
۲۰	با توجه به سروده ی زیر به سوالات پاسخ دهید. گریه را به مستی بهانه کردم شکوه ها ز دست زمانه کردم آستین چو از چشم برگرفتم سیل خون به دامان روانه کردم از چه روی چو ارغنون ننالم؟ از جفایت ای چرخ دون ننالم چون نگریم ز درد و چون ننالم دزد را چو محرم به خانه کردم ؟ عارف قزوینی الف) دو نمونه کاربرد تشبیه بیابید. ب) دو نمونه کاربرد استعاره بیابید. ج) در بیت دوم یک نمونه مراعات نظیر بیابید. د) عارف قزوینی از شاعران کدام دوره است؟	۱/۵
۲۱	شعر زیر را از نظر آرایه های بیان (دونمونه)و بدیع (یک نمونه)بررسی کنید . غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم	/۷۵.
۲۲	متن زیر را از کتاب « چرند و پرند » دهخدا از نظر ویژگی های زبانی دوره ی بیداری بررسی کنید . « باری ، چه دردسر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار وا داشت . حالا که می بیند آن روی کار بالاست ، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته . تا یک فراش قرمز پوش می بیند ، دلش می تپد ، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ، رنگش می پرد . هی می گوید : امان از همنشین بد» .	۰/۷۵
	طراح: عبدی موفق باشید . جمع نمره	۲۰